

SEQUERA

Els regants recorren a noves fórmules per a fer front a la retallada de la concessió

Els regants de la Dreta distribuïran l'aigua de forma intermitent en períodes de deu dies, i els de l'Esquerra aposten per la reutilització d'aigua i pels regs alternatius, per a intentar garantir al màxim la collita de l'arròs, tot i que són conscients del risc d'una "catàstrofe agronòmica"

Terres de l'Ebre Redacció

Després que la CHE haja decidit reduir la concessió a les dos comunitats de regants del Delta a 250 hectòmetres -la meitat del que acostuma a disposar entre les dos-, els regants han fet números per a intentar garantir la collita de l'arròs. Mentre que la de l'Esquerra ha optat per restringir a la meitat l'aigua que rebran de forma estable els pagesos, a la Dreta la solució adoptada passa per distribuir l'aigua de forma intermitent.

Davant l'inici de la nova campanya de regadiu al delta de l'Ebre, la Comunitat de Regants-Sindicat Agrícola de l'Ebre, els regants de l'Esquerra, celebrava dimecres una assemblea informativa per a explicar als regants la planificació de la campanya de reg.

A partir d'este divendres, 28 d'abril, i amb l'amollada de les aigües, la comunitat de l'Esquerra disposarà dels 19 m³/s del total de la concessió durant quatre dies, però a partir d'este moment, els cabals disponibles es reduiran de forma progressiva fins als 14 m³/s el cinquè i sisè dies, i fins als 11 m³/s després. Serà llavors quan es posaran en marxa les mesures estudiades per a seguir assistint els conreus, que variaran en funció del mapa i del calendari de reg, i que consistiran, principalment, en la reutilització d'aigua i en el sistema de regs alternatius.

"L'estratègia elaborada combina l'experiència amb la modernitat, preveu recuperar accions que ja es feien antigament, com la posada en funcionament de bombes que ara estaven en desús; cosa que no hauria estat possible sense les dades obtingudes a partir dels projectes d'automatització de la xarxa de reg i desguàs", explica el president de la Junta de Govern, Javier Casanova.

El rebombament d'aigua des dels desguassos es farà a partir de les bombes fixes que la Comunitat té a les zones de Ponts de Rei-la Cava, Florença-Jesús i Maria- o Barques i Capítol, a l'Aldea-Camarles l'Ampolla,

Assemblea informativa dels regants de l'Esquerra, esta setmana.

i que es complementaran a partir del mes de juny amb 20 bombes mòbils que es distribuïran per tota la zona reguivola. Totes estes bombes permetran agafar aigua dels desguassos per a la seua reutilització a les sèquies, amb controls previs de la seua qualitat i salinitat. **"Hem calculat que amb els rebombaments podrem disposar de volums d'aigua de 5,5 m³",** ha explicat Casanova. La mateixa fórmula servirà també per a donar resposta a les necessitats dels cultius dels termes de Tivenys, Bitem, Tortosa i Campredó, on funcionaran dos o tres bombes mòbils més. L'altra mesura seran els regs alternatius, cosa que comportarà el tancament de sèquies, amb un sistema de rotació per zones. Esta pràctica, igual que una disminució de la dotació, ja s'ha aplicat en altres campanyes afectades també per la sequera, com les de 2018 i 2019.

BONES PRÀCTIQUES DE REGADIU Tan importants com les mesures que s'aplicaran des de la Comunitat seran les bones pràctiques en l'ús de l'aigua per part dels regants, a qui s'ha demanat fer un ús responsable dels recursos hídrics i adoptar mesures d'estalvi.

Tot i les mesures i les normes que s'aplicaran, la Comunitat ha advertit que la disponibilitat d'aigua al pantà de Mequinensa arriba, en un escenari optimista, fins l'1 d'agost i en un escenari pessimista, fins l'1 de juliol. **"Si la situació no canvia, podem trobar-nos, més prompte o més tard, amb la impossibilitat de donar aigua a la planta fins al final del cicle de l'arròs, amb la qual cosa estariem davant d'una catàstrofe agronòmica mai vista al delta de l'Ebre",** assegura Casanova.

CONDICIONATS PER LES CARACTERÍSTIQUES DEL CANAL Per la seua banda, la Comunitat de Regants de la Dreta de l'Ebre ha optat per distribuir de forma intermitent al llarg del temps l'aigua de reg disponible, la meitat de la dotació prevista habitualment per a poder iniciar la campanya de l'arròs. La Junta de Govern de l'entitat va acordar fa una setmana posposar l'inici de la campanya al 28 d'abril, és a dir, este dijous. A partir d'ara, els regants disposen de l'aigua que entren habitualment durant quinze dies. Posteriorment, el canal es tancarà durant deu dies i es tornarà a obrir deu dies més, alternant els cicles fins que s'aixequen o s'endurís-

quen les restriccions per la sequera. Segons la Comunitat, es tracta de l'única forma, ateses les característiques del canal i la xarxa, per a aprofitar la meitat de la dotació.

Els regants s'enfronten a una situació "nova i inèdita". En un any sense restriccions, la Comunitat de la Dreta disposava de 240 hectòmetres cúbics per a la campanya, que ara ha vist reduïts a la meitat.

El fet que les captacions d'aigua del canal de la Dreta, amb les diferències de pendent, es troben elevades a una determinada altura condiciona, precisament, que la infraestructura haja de baixar pràcticament plena per a garantir l'entrada de l'aigua i la seua arribada a les finques amb la pressió adequada.

"Per a administrar el 50 % d'aigua, el nostre canal té unes característiques: si no treballa gairebé al 100 % no es pot fer una distribució correcta de l'aigua. Per tant, en comptes de donar la meitat de l'aigua durant tot el temps, hem decidit donar tota l'aigua durant períodes de temps que representaran la meitat: farem temptejos. D'esta forma, hi haurà períodes d'uns deu dies amb el canal a ple reg i deu en què estarà tancat sense portar aigua.

Hem de parlar amb la gent i que administre l'aigua al mil·límetre", va explicar a l'Agència Catalana de Notícies el president de la Comunitat de la Dreta, Manel Ferré.

La nova estratègia obligarà els pagesos a mantenir els quadres d'arròs estancs, **"com piscines"**. Caldrà revisar el tancament de les boqueres de sortida, evitar pèrdues als desguassos i controlar les esclertes provocades pels crancs americans o altres fenòmens. La campanya, que havia de començar el dia 24, s'inicia este divendres, 28, per a guanyar temps, davant la possibilitat que a l'agost, si persisteix la sequera extrema, es tancquen totalment les aportacions per al reg.

La mesura de distribució temporal ha estat acceptada per la CHE, segons Ferré. De fet, els regants hauran de coordinar-se amb l'organisme de conca i els gestors de l'embassament de Mequinensa per a poder disposar de tota la dotació completa concentrada durant la meitat del temps i no afectar el cabal ecològic del tram final de l'Ebre. Això els obligarà a avisar amb un mínim de dotze hores d'antelació.

Tot plegat obligarà els pagesos a aprendre i adaptar-se sobre la marxa, en un escenari desconegut i del tot incert. **"Ens ajudarem els uns als altres. Però el concepte ha de quedar clar: amb el 50 % de l'aigua s'han de fer mans i mànigues, i el que és més important és arribar a l'agost, si pot ser a mitjan agost, millor. De mitjan juny a mitjan agost, l'aigua és fonamental per a salvar la collita",** ha exposat Ferré, que recorda que algunes proves han permès constatar que el comportament dels camps sense aigua a partir de mitjan agost podria salvar bona part de la collita en el pitjor dels casos, si s'acabés tallant el subministrament. Les comunitats de regants treballen coordinades amb les cooperatives i preveuen demanar l'assessorament de l'IRTA per a poder disposar de més eines i coneixements. ■